पांडवगीता

नं॰ १७३१

6067

F — 28

Complete

पं ५

ॐ श्रीगणेशाय नमः॥ ॐ प्रह्लादनारद
पराशरपुण्डरीकव्यासाम्बरीषशु
कशौनकभीष्मकाद्याः॥ रुक्मा
ङ्गदार्जुनवसिष्ठविभीषणाद्याः
एतानिह परमभागवतान्नमामि॥

लोमहर्षण उवाच ॥ धर्मो विवर्धति युधि
ष्ठिर कीर्तनेन ॥ पापं प्रणश्यति वृ
कोदरकीर्तनेन ॥ शत्रुर्विनश्यति
धनंजयकीर्तनेन ॥ माद्रीसुतौ क
थयतां न भवंति रोगाः ॥ २ ॥ श्लोका

गी॰
मा॰
२

च॥ येमानवाविगतरागपरापर
ज्ञा॥ नारायणंसुरगुरुंसततंस्मरंति
ध्यानेनतेनहतकिल्बिषचेतना
स्तेमातुःपयोधररसंनपुनःपि
बंति॥ ३॥ इंद्रउवाच॥ नारायणेना

मनसोनिवारितं ॥ प्रमत्तश्चौरः कश्चि-
तः ह्यस्मिग्रामं ॥ अनेकजन्मार्जित
पापसंचय ॥ हरस्पर्शोवशस्तेनमात्र
पूर्वयः ॥ ४ ॥ ऋषिरुवाच ॥ मेघरूपा
संपातनकोशेयवहुश्रीवस्त्राकेचै

पां
३
3

लभोद्भासितांगम्॥ शुभ्रपीतेश
ण्डरीकायताक्षंकसंवंदेसर्वलो
कैकनाथं॥ भीमसेन उवाच॥ ५ ॥ ज
लौघमग्नाःसचराचराधराविषा
णकोटाखिलविश्वमूर्तिना॥

स्मृहस्तायेनवराहस्त्रोपिणामसेस
येभ्रमिगावाम्बसोदत॥६॥अर्जुनउ
वाच॥ आविंयमठमक्रमनंतमध्ये
यंविश्वप्रभुंभावितभूतभावन
म॥ त्रैलोक्यंविलोकाविचारका

पो
४
५

रकें ॥ हरिंप्रपन्नोस्मिगतिंमहात्म
नाम् ॥ ७ ॥ मकुलउवाच ॥ यदिरामत
मयत्मान्कालपाशान्नबंधो ॥ य
दिचकुलविहीनेजायतेपाति
कीटे ॥ किंमेदानमायिनानाजा

यतेचात्मरात्मा ॥ ममभवतुहृदि ॥
स्याकेशवेभक्तिरेका ॥ हृद्देवउवा-
च ॥ तस्ययज्ञवराहस्यविस्नोरमितते
जसः ॥ प्रणामंयेपिकुर्वंतितेभ्यो
पिमहतेनमः ॥ ॐतस्ववाच ॥ स्वकर्म·

पं
५
5

फलं निद्दिट्ठं ॥ यं यं ये पाविज्जा सम-
ह्म ॥ तस्संतस्सा हू धीकेण मंये भ·
किई द्वालसमे ॥ १० ॥ यज्ञाय घाभिजा
येये यदि ऊः बोकल्ले कल्ल ॥ नचन·
चात्तये मत्तमायवा ायं नयनम ॥

कृष्ण उवाच ॥ कीटेषुपतिषुमृगेषुस
रीसृपेषुरक्षःपिशाचमनुजेष्वपि
यत्रतत्र ॥ जातस्यमेभवतुकेशवत्व
त्प्रसादात्त्वय्येवभक्तिरचलाव्यभि
चारिणीच ॥ २ ॥ भीष्मोवाच ॥ एकोपि

कृष्णस्य कृतप्रणामो दशाश्वमेधा
वभृथेन तुल्यः ॥ दशाश्वमेधी पुन
रेति जन्म कृष्णप्रणामी न पुनर्भवा
य ॥ ३ ॥ अर्जुन उवाच ॥ गोविंद गोविं
द हरे मुरारे गोविंद गोविंद रथांग

पाते ॥ गोविंदगोविंदमुकुंदकृष्ण

गोविंदगोविंदनमोनमस्ते ॥ ध ।२९ ८

धन्नउवाच ॥ श्रीरामनारायणवासुदे

व गोविंदवैकुंठमुकुंदकृष्ण ॥ श्री

केशवानंतनृसिंहविष्णो मांपाहि

पां
८
7

संसारभुजंगादृष्टम् ॥ ५ ॥ सात्यकिउ॰
वाच ॥ अप्रमेयप्रयोविभोलोकस्यदा
मोदराच्युत ॥ गोविंदानंतसर्वेश
वासुदेवनमोस्तुते ॥ ६ ॥ उद्धवउवाच
वासुदेवंपरित्यज्ययेन्यदेवमुपा

सतेः॥ त्वघानोनाऽङ्गवीतोयेवद्भपंलव-
नातिऽमति:॥ ८ ॥ धर्मउवाच॥ अपाल
मोपेशयनामनेरहेऽदेवाचराग्रो
चपद्याचराहुता॥ यदाहंनकिंवि
त्वत्कृतेकृतेमयाजनार्दनकेनह

पो
८
8

नैनत्तच्छव ॥ १८ ॥ संजय उवाच ॥ श्रातो
विविसाणिपैलाश्चभीनांचोरे
पुचव्याधिष्ठवनेमाता ॥ संकोतेम
नारायणशहमावेविसकरुंःखः
खांतेनेभवेत ॥ १९ ॥ श्रीभग उवाच ॥

अहंहिनारायणदासदासदासस्य
दासस्यचदासदासः॥ अनेभ्येशेषो
जगतोनराणांतस्मादहंधन्यतरो
भवामि॥ २॥ विदुरउवाच॥ वासुदेवः
स्पेयभक्ताशरणोनास्तकृतमानसाः

पं
२

तेषांदासस्यदासोहंभूयांजन्मनि
जन्मनि॥ २१॥ भीष्मउवाच॥ विपरीते
षुकालेषुपरिक्षीणेषुबंधुषु॥ पा
हिमांकृपयाकृष्णशरणागतव
त्सल॥ २२॥ द्रोणउवाच॥ येयेहताश्च

कृष्णेराजनत्रैलोक्यनाथेनतेज
नादैतेन॥ तेतेगतानाशमिलयेन
रेदुःक्रोधोपिदेवसर्वेरणवलः २१
कृपाचार्यउवाच॥ मज्जमानःफलः
मिदंमधुकैटभारेमसमार्पितान

पं० १०

10

दनुग्रहणघणवे । नेत्रस्यमस्तस्यपं
रिचारकमस्तस्यमस्तस्यमस्तस्यमस्त
३तिमांसमरलोकनाथ ॥ १४ ॥ श्रीरा
मउवाच ॥ गोविंदकेशवजनार्द
नवासुदेव ॥ विश्वेशविश्वमधुसूदन

इतिविषघ्नप॥ श्रीपद्मनाभकृष्णेति
मपांडुरात॥ नारायणाच्युतनृसिं
हनमोनमस्ते॥ २५॥ कर्णउवाच॥ ना
हंवदामिनशृणोमिनचिंतयामि
नान्यंस्मरामिनभजामिनचाश्र॰

पो ११

याभि ॥ भगवानदीयच याग ऽवजमाह
रेणश्रीश्रीनिवासब्रह्मणोनमदेहि
मोतं ॥ ब्रह्माउवाच ॥ १८ ॥ विप्रार्थ
ष्टपतंदत्तंस्वदत्तोष्ठवयोवनव ॥
स्वामिकार्येहतायाणाआत्मपयम

मिमायवम् ॥ १७ ॥ देहीतिवचनेकष्टं
नास्तीतिवचनंतथा ॥ देहिनास्तीति
यद्वाक्यंमाभजन्मतिजन्मनि ॥ १८
श्रीनारदउवाच ॥ नमोनमःकारणवा
मनायनारायणायामितविक्रमा

पं
१२
12

य॥ श्रीगोत्ववक्रासिगदायुधायत
मोत्ततमेसुरुहषोत्तमाय॥१९॥पा॰
र्थउवाच॥ त्वमेवमाताचपितात्व॰
मेवत्वमेवबंधुश्चसखात्वमेव॥त्व॰
मेवविद्याद्रविणंत्वमेवत्वमेवस

वैममवासुदेवं ॥३॥ ॥दुर्योधन उवाच॥ जा
नामिधर्मंनचमेप्रवृत्तिर्जानाम्यध
र्मंनचमेनिवृत्तिः ॥ श्रीकृष्णदेवेन
हृदिस्थितेनयथानियुक्तोस्मित
थाकरोमि ॥१॥ वैलासचेतन्यमया

पं
१३

दिदेवश्रीनाथ्यविस्मोभवदाज्ञयैव
प्रातःसमुत्थायपतनाप्रियायाश्चैस·
मारयाचामनवर्तीयेषो॥२५॥द्रुप
डवाच॥यत्तेपगाच्छुतयाविदंमा
यवानानकेशव॥कस्माविस्मोय

13

षीकेशवामदेवनमोस्तुते ॥ ३३ ॥ जय
द्रथउवाच ॥ नमः कृष्णायरुद्राय
त्रिलोचनेनमस्तेप ॥ योगेश्वरायदे
वायदेवायवामदेशरणंगतः ॥ ३४
विकर्णउवाच ॥ कृष्णायवामदेवाय

पां
१४
18

देवकीनंदनायच ॥ नंदगोपकु-
मारायश्रीकृष्णायनमोनमः ॥ ३
सोमदत्तउवाच ॥ नमःपरमकल्या
णनमस्तेविश्वभावन ॥ वासुदे
वायशांताययदूनांपतयेनमः ॥ ४

उद्धव उवाच ॥ नमोब्रह्मण्यदेवायगो
ब्राह्मणहितायच ॥ जगद्धिताय
कृष्णायगोविंदायनमोनमः ॥ ३२
पुलस्त्य उवाच ॥ अतसीपुष्पसंकाशंपी
तवाससमच्युतम ॥ येनमस्यंति

पं० १५

15

गोविंदं तेते धांवियते भयम॥४८

श्रीकृष्णउवाच॥ सत्य ब्रजामि म

नुजा स्वयमधिवाह्र॥ यो मो मकु

दनरा सिंहजनार्दनेति॥ जीवंज

पमनार्दनं भराणेणावा॥ पा

वाणका।। हसहस्रगायद्दास्वभीष्ट

म।। ३९।। हकस्तहकलेतिहकलेतियो

मेसयंतितिसगः।। जलंभिना·

यथापद्मेन रकाउद्भवास्तहस।। ५·

ईश्वरोवाच।। सहकनारायणास्व

पं॰
१८
16

पुमान्कलशशतत्रयम्॥ गंगा·
दिपुष्पतोयैश्चस्नातोभवतिअ
चक॥ ध॥ तत्रैवगांगायस्नातोच
नत्रयोदावरीसिंधुःसरस्वतीच
सर्वाणितोयानिवसंतितत्रय·

[illegible]मोहारकथाप्रसंगाः ॥५४॥ यम
उवाच ॥ नरकेपच्यमानस्य यमेन
परिभाषितम् ॥ किंतयानार्चितो
देवः केशवः क्लेशनाशनः ॥५५॥
नारद उवाच ॥ जन्मांतरसहस्रेषु

पां
१७
17

न पेध्यानुजपादिभिः ॥ न यागैर्नदे
ण्यपापानां कृते भक्तिः प्रजायते ५४
प्रह्लाद उवाच ॥ नाथ योनिसहस्रेषु
येषु येषु व्रजाम्यहं ॥ तेषु तेष्व
चला भक्तिरच्युतास्तु सदा मम ॥ ५५

याप्रीतिरविवेकानांविषयेष्वन
पायिनी॥त्वामनुस्मरतःसामेहृ
दयान्मापसर्पतु॥४८॥विश्वामि
त्रउवाच॥किंतुस्पदातेःकिंतीर्थैः
किंतपोभिःकिंमखैः॥यानेम

पो १८
18

ध्यायते देवं नारायणमनन्यधीः ॥ ५८
जामदग्निरुवाच ॥ निमेषान्सवो भवेन्न
बोतिन्संस्त्रीतितमेगालम ॥ येबों
ध्यादिस्थोभगवान्मेगालायतनंद्द
रिः ॥ ५८ ॥ बलभद्र उवाच ॥ लाभस्ते

षांजयस्तेषांकुतस्तेषांपराजयः॥ये
षामिंदीवरश्यामोहृदयस्थोजना
र्दनः॥४९॥गौतमउवाच॥गोकोटि-
दानंग्रहणेषुकाशीप्रयागगंगोद
ककल्पवासः॥यज्ञायुतंमेरुसुव

पो. १९

ोदातेगोविंदनामस्मरणेनतुल्य
म्॥५४॥गोविंदेतिसदास्नातंगो
विंदेतिसदाजपः॥गोविंदेतिस
दाध्यानंसदागोविंदकीर्तनम्॥५५॥
वशिष्ठउवाच॥कृष्णेतिमंगलंनाम

यस्यवाच्यप्रवर्त्तते ॥ भस्मीभवतित
स्यैतामहापातककोटयः ॥ ५२ ॥ श्री
हंध्वजवाच ॥ कृष्णस्मरणादेवम-
हापातकपंजरम् ॥ शातदाभेदमा
भातितारिर्वैज्रहतोयथा ॥ ५३ ॥

पो. २.

४०

लोमहर्षण उवाच॥ नामैवनवगोविंद
नामकंतुशताधिकम्॥ ददासिश्रो
त्रणणमांकिंभवांतिष्ठजयोयातः॥
शौनकोवाच॥ नमःस्मिनारायणपा
दपंकजे॥ करोमिनारायणपूज

नंसदा॥वंदामिनारायणनामनि
र्मलं॥स्मरामिनारायणतत्वमव्य
यम्॥५५॥स्मृतेसकलकल्याण
भजनंयत्रजायते॥पुरुषंतमज
नित्यंव्रजामिशरणंहरिम्॥५६

पं
११
21

कौलक उवाच ॥ त्रिनेत्रं परं ब्रह्मको
विदंतिविरातरम् ॥ तस्माइच्छा
तितेयतब्रह्मभ्यायकल्पते ॥ प
हरिरुवाच ॥ कर्मः कर्मः कर्मइः
ंपनकालेजेलजेहजोवितय

जहाति ॥ श्राद्धः शाहूः कल्पनेनसः
मक्षेश्रीतानामेतिष्ठनेमाहूए
स्य: ॥ ५८ ॥ सकृदुश्चारितेयवेरहारे
रिसतेहृदयम ॥ वडः पौरिकरोसे
नमोनायगामतेप्रति ॥ ५९ ॥ पिप्पल

पं
२२
22

उवाच ॥ श्रीमन्नृसिंहगरुडध्वजमाध
वाय । तापत्रयोपशमनाय हृद्बुध
जाय ॥ कृष्णाय हृष्टिकजलाभ्रि
भजंगोगा ॥ क्लेशापहाय हृदयेश्व
रवे नमस्ते ॥ ९० ॥ कृष्णाय दीपपद

पंकजं पंकजं चान्तरम्येव वेमेवो विशतमा

तमराजं हंस ॥ प्राणप्रयाणसमये

कफवातपित्तैः कंठावरोधनविः

धौस्मरणं कृतस्ते ॥ ८ ॥ गर्गउवाच ॥

नारायणो नाम नरो नराणां प्रसिद्धचौरः कथितः पृथिव्याम् अनेकजन्मार्जितपापसंचयं हरत्यशेषं स्मृतमात्र एव ॥

पां
३३
23

गवंतितौ ॥ तथाप्येनरकेशोषयंवली
मद्भुतेमहत् ॥ ८३ ॥ शल्य उवाच ॥ किं
नस्यवद्धाभीमंचैभीमकिंयेस्यश्चजाय
ते ॥ नमेमातारायणायांतिमंत्र: सर्वो
पमायक: ॥ ८४ ॥ वैशंपायन उवाच ॥

श्रीकृष्णविष्णोनरहरेमुरारेप्रभुतसं
कीर्तनानां सदैव॥ प्रजातिहृष्ट्वामनः
लविष्णुमतैतेणाहितः सर्वभयाद
जनवम॥ ६४॥ अप्सराउवाच॥ हरिहर
तिपापानिदुष्टचितैरपि स्मृतः॥

पं
२५

२५

ष्टोतिक्षुधयापिसेष्यशोरदृहस्येवहिंपा
वकः॥ ९९ ॥ पाराशर उवाच ॥ यस्माद्स्के
गादाचक्रेणगहूडेयस्यवाहनंमम॥ शे
खःकालेनलयस्यममावेहाप्रसो॰
दत॥ ९७ ॥ पुलस्त्य उवाच ॥ द्रौजेद्दरम

स्मरन्ते सर्वे देवा मम पुरः प्रिये ॥ नारायणम्
ते यौ श्रुषेपि वाजिह्वेति रंतनरम ॥ ९८
वेदव्यास उवाच ॥ सत्यं सत्यं पुनः सत्य
मुद्धृत्य भुजमुच्यते ॥ वेदशास्त्रात्प
रं नास्ति न देवाः केशवात्परः ॥ ९९

पो
२५
25

मार्कंडेयउवाच॥ माहात्मित्तमहच्छिद्रं
सावंधयजरसमृद्धता॥ यस्माद्भैतैन्न
ऐवांपवाम्हदेवंनाचिंतयेत्॥ ७॥
अगस्त्यउवाच॥ विंमर्थतामिषातेवा
प्राणिनांविघ्नचिंतनम्॥ यत्रयत्र

कुरुक्षेत्रे प्रयागे नैमिषे वने ॥ यानेन

रुवाच ॥ ७ ॥ अच्युतानंतगोविंद

नामोच्चारणभेषजात् ॥ नश्यंते

सकलारोगास्सत्यंसत्यंवदाम्यह

म ॥ ७ ॥ अच्युतानंदगोविंदस्मि

पं
२६
26

दानेदशाश्वत॥ मश्विनेरमतेतिसं
तस्याहृच्चरणांबुजे॥ ७३॥ वासुदे
व उवाच॥ निमिषंनिमिषार्धंवाये
स्मरंतिजनार्दनम्॥ क्रतकोटिस
हस्राणांध्यातमेकोविशिष्यते॥ ७४

शुक उवाच ॥ आलोड्य सर्वशास्त्राणि
विचार्य च पुनः पुनः ॥ इदमेकं सु
निष्पन्नं ध्येयो नारायणः सदा ॥ २ ५५
दं पवित्रमायुष्यं पुण्यं पापोपशा
शान्ते ॥ ३ ॥ दुःस्वप्ननाशनं स्तोत्रं पांडवः

पं
१२
27

परिकीर्तितम् ॥ ७८ ॥ एवंद्वादश
योरेवः ऋषयस्तु तपोधनाः ॥ को
नेयातिहरास्त्वेहमेकं नारायणं
विभुम् ॥ ७७ ॥ यः पठेत्स्यातकृत्या
यवेलवंलोत्रमुत्तमम् ॥ सर्वपा

पवित्रिमैक्रोविलस्रसायुज्यमाम्र
यात॥७८॥भोजतेछ्रादतैविंतांह्र
याऊर्ध्वतिवैस्रव:॥योसौविश्वंब
रोवैव:सकिंभक्तान्नपेतते॥७९॥
कृस्नकृतानयभस्वदनोविलोकेट

पो
२८
28

मंतकमुकुंदमुरारे ॥ पद्मनाभन
रसिंहहरेण पाहिमां चराङ्घ्रेनंद
नपाहि ॥ ८ ॥ श्रीकृष्णःप्रणमांम्
मन्लजयात्ता ॥ कृष्णविनाकागः
तिः ॥ कृष्णनपातिदस्मवेकालिम

लेकृष्णायकार्यैनमः ॥८०॥ कृष्णा

त्रस्पतिकालभीमसध्वजाः कृष्ण

स्यसर्वंवशी ॥ कृष्णेभक्तिरविडिता

भवतमेकृष्णायतस्मैनमः ॥८१

इतिश्रीपांडवविरचितंपांडवगीतासंपूर्णं